
Råd, møte	Møtested	Møtedato
Mellomkirkelig råd	Oslo	03.-04.09.2001
Samisk kirkeråd	Elgå	11.-12.09.2001
Kirkerådet	Oslo	13.-15.09.2001
Kirkemøtet	Lillehammer	12.-17.11.2001

Saksbehandler: Torbjørn Backer Hjorthaug

Sak nr: MKR 48/01
SKR 24/01
KR 53/01

Dokumenter: Utskrift av protokoll fra Ungdommens kirkemøte 2001; valg av representanter til Kirkemøtet

Kirkemøtets plenumariske gjester

REGELENDRINGER - DELEGASJON

- Endringer i regler for valg av Kirkeråd og statuttene for Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd
  - Endringer i Kirkemøtets forretningsorden
  - Fastsetting av tidspunkt for Kirkemøtet – delegasjon
-

SAMMENDRAG

Kirkerådet fremmer forslag til enkelte mindre endringer i regelverk som er fastsatt av Kirkemøtet. Noen av forslagene berører virksomheten til Mellomkirkelig råd og/eller Samisk kirkeråd. Det er utarbeidet et felles sakspapir, med tre forslag til vedtak, foran de tre rådernes møter i september 2001. Vedtakene i Mellomkirkelig råd/Samisk kirkeråd vil foreligge til Kirkerådets møte, som vil fremme forslag til vedtak i Kirkemøtet.

Det foreslås følgende endringer:

- Kirkerådet vil fastsette at Kirkemøtets valgkomite skal forberede og gjennomføre valget av leder i Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd midt i rådernes valgperiode. Forslaget innebærer en kodifisering av den praksis som ble fulgt ved ledervalgene på Kirkemøtet 2000. Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd skal avgi innstilling om forslagene til endring i henholdsvis Statutter for Mellomkirkelig råd og Statutter for Samisk kirkeråd.
- Kirkerådet foreslår at det nedfelles i Kirkemøtets forretningsorden at representanter fra kirkesamfunn som Den norske kirke har kirkefelleskap med, skal inviteres til å overvære Kirkemøtet, herunder komitemøtene. Kirkerådet avgjør, etter forslag fra Mellomkirkelig råd, hvilke kirker som skal inviteres det enkelte år.

- Kirkerådet foreslår at det bestemmes i Kirkemøtets forretningsorden at inntil 4 representanter for Ungdommens kirkemøtet inviteres til å overvære Kirkemøtet, herunder komitemøtene. Ordningen gjennomføres med virkning fra og med Kirkemøtet 2001.
- Kirkerådet går inn for at fristen for anmeldelse av saker som skal behandles på Kirkemøtet, endres fra 10 uker før Kirkemøtet til 14 uker.

Kirkerådet foreslår videre at myndigheten til å fastsette tidspunkt for Kirkemøtet delegeres fra Kirkemøtet til Kirkerådet.

I tillegg varsler Kirkerådet at det skal foretas en generell gjennomgang av Kirkemøtets funksjonsmåte med deltakelse fra både Kirkemøtemedlemmer og medlemmer av Kirkemøtets sekretariat.

Forslag til vedtak:

A Mellomkirkelig råd:

1. Mellomkirkelig råd ber Kirkerådet fremme følgende forslag til Kirkemøtet: Statutter for Mellomkirkelig råd § 6 skal lyde (endringen er markert med kursiv):

”Kirkemøtet velger leder blant Rådets medlemmer for en periode på to år. Leder kan gjenvelges. *Kirkemøtets valgkomite forbereder og gjennomfører valget av leder midt i valgperioden.* Rådet velger selv sin nestleder for en periode på to år.

Lederen skal være medlem av Kirkemøtet.”

2. Mellomkirkelig råd slutter seg til Kirkerådets forslag til regulering av deltakelse på Kirkemøtet fra representanter for kirker som Den norske kirke har kirkefelleskap med.

B Samisk kirkeråd:

Samisk kirkeråd ber Kirkerådet fremme følgende forslag til Kirkemøtet:

Statutter for Samisk kirkeråd § 6 skal lyde (endringen er markert med kursiv) slik:

”Kirkemøtet velger leder blant rådets medlemmer for en periode på to år. Leder kan gjenvelges. *Kirkemøtets valgkomite forbereder og gjennomfører valget av leder midt i valgperioden.* Rådet velger selv sin nestleder for en periode på to år. Lederen skal være medlem av Kirkemøtet.”

C Kirkerådet:

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

1. Regler for valg av Kirkeråd § 5-4 skal lyde (endringen er markert med kursiv):

”Lederen velges for to år. Ved valg av leder midt i valgperioden, velger Kirkemøtet leder blant rådets medlemmer. Lederen kan gjenvelges. *Kirkemøtets valgkomite forbereder og*

gjennomfører valget av leder midt i valgperioden. Kirkerådet velger selv nestleder for en periode på to år."

Statutter for Mellomkirkelig råd § 6 skal lyde (endringen er markert med kursiv):

"Kirkemøtet velger leder blant Rådets medlemmer for en periode på to år. Leder kan gjenvelges. *Kirkemøtets valgkomite forbereder og gjennomfører valget av leder midt i valgperioden.* Rådet velger selv sin nestleder for en periode på to år.
Lederen skal være medlem av Kirkemøtet."

Statutter for Samisk kirkeråd § 6 skal lyde (endringen er markert med kursiv):

"Kirkemøtet velger leder blant rådets medlemmer for en periode på to år. Leder kan gjenvelges. *Kirkemøtets valgkomite forbereder og gjennomfører valget av leder midt i valgperioden.* Rådet velger selv sin nestleder for en periode på to år. Lederen skal være medlem av Kirkemøtet."

2. I Kirkemøtets forretningsorden foretas følgende endringer:

a) § 1-2 fjerde ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

"Representanter fra kirkesamfunn som Den norske kirke har kirkefelleskap med, inviteres til å overvære Kirkemøtet, herunder komitemøtene. Kirkerådet avgjør, etter forslag fra Mellomkirkelig råd, hvilke kirker som inviteres det enkelte år."

b) § 1-2 fjerde ledd nytt siste (femte) punktum skal lyde

"Inntil 4 representanter for Ungdommens kirkemøte inviteres til å overvære Kirkemøtet, herunder komitemøtene."

c) § 2-2 første ledd skal lyde:

"Saker som ønskes behandlet, må anmeldes skriftlig til Kirkerådet senest 14 uker før møtet."

3. Kirkemøtet imøteser for øvrig resultatene av den evaluering av Kirkemøtets funksjonsmåte som Kirkerådet har vedtatt igangsatt.
4. Kirkemøtets myndighet til å fastsette tidspunkt for Kirkemøtet de to neste år, jf. Kirkemøtets forretningsorden § 1-1, delegeres til Kirkerådet.

SAKSORIENTERING

Bakgrunn

Kirkerådet behandlet på sitt møte i mai saken "Kirkemøtets forretningsorden" (KR 30/01) og foreslo enkelte mindre endringer i regelverk fastsatt av Kirkemøtet. I tillegg gikk Kirkerådet inn for at myndigheten til å fastsette tidspunkt for Kirkemøtet blir delegert fra Kirkemøtet til Kirkerådet, og at det skal foretas en generell gjennomgang av hvordan Kirkemøtet fungerer:

Noen av endringsforslagene berører virksomheten til Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd. Det gjelder i første rekke Kirkerådets forslag til endringer i Statutter for Mellomkirkelig råd § 6 og Statutter for Samisk kirkeråd § 6, og de to rådene skal avgi innstilling om forslagene før disse legges fram for Kirkemøtet.

For enkelthets skyld er det utarbeidet et felles sakspapir for de tre rådernes møter i september, og det legges frem tre separate forslag til vedtak, ett til hvert av rådsmøtene. Vedtakene fra møtene i Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd i september vil foreligge til Kirkerådets møte, som vil fremme forslag til vedtak i Kirkemøtet.

a. Endringer i regler for valg av Kirkeråd og i statuttene for Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd

Kirkeloven bestemmer i § 25 første ledd at Kirkemøtet på sitt første møte i bispedømmerådernes valgperiode, velger et Kirkeråd. I medhold av bestemmelsens fjerde ledd har Kirkemøtet vedtatt nærmere regler for valg av Kirkeråd (14. november 1997). Reglene innebærer at Kirkemøtet, på sitt møte forut for det møtet som skal velge Kirkeråd, velger en nominasjonskomite som etter nærmere bestemmelser skal forberede valget av Kirkeråd, jf. reglene §§ 2 og 3. Regelverket ble med gode erfaringer benyttet ved valget i 1998, men det oppsto usikkerhet med hensyn til prosedyren i forbindelse med valg av leder midt i rådets funksjonsperiode i 2000.

Reglene §§ 5-3 og 5-4 omhandler valg av leder. § 5-4 har følgende ordlyd:

"Lederen velges for to år. Ved valg av leder midt i valgperioden, velger Kirkemøtet leder blant rådets medlemmer. Lederne kan gjenvelges. Kirkerådet velger selv nestleder for en periode på 2 år."

I § 3-1 er det bestemt at Kirkemøtets nominasjonskomite foreslår kandidater til leder av Kirkerådet og forbereder valget. Komiteens arbeid er avsluttet når forslag er framlagt for Kirkemøtet. Reglene sier ikke noe eksplisitt om hvem som skal forberede ledervalget midt i perioden.

Kirkemøtet velger leder av Kirkerådet, også når ledervalget foretas midt i Kirkerådets funksjonsperiode. Følgelig bør det være Kirkemøtet eller et organ oppnevnt av dette som forbereder valget av leder. Det er ikke naturlig å trekke nominasjonskomiteen, som har forberedt det ordinære ledervalget, inn i en ny valgprosess etter to år. Nominasjonskomiteen består jo av representanter fra foregående valgperiode. Det er større grunn til å legge ansvaret til Kirkemøtets valgkomite. Valgkomiteen velges av Kirkemøtet, og blant Kirkemøtets

medlemmer, på det første møtet i perioden, og komiteen velges for fire år. Den har som sin ordinære oppgave å lede og forestå oppgjør ved valg av Kirkeråd.

Ved gjennomføring av valget av leder av Kirkerådet midt i perioden på Kirkemøtet i 2000, valgte en å bruke Kirkemøtets egen valgkomite som valgforberedende instans. Dette viste seg også som en god løsning i praksis.

Kirkerådet har i sak 30/01 gått inn for at denne framgangsmåten uttrykkelig nedfelles i regler for valg av Kirkeråd § 5-4, for å unngå framtidig usikkerhet rundt prosedyren.

Statuttene for Mellomkirkelig råd og Statuttene for Samisk kirkeråd inneholder ikke nærmere bestemmelser om valg av leder i de to rådene midt i perioden, og det oppstår derfor samme situasjon som ved ledervalg etter to år i Kirkerådet. Kirkerådet har derfor gått inn for at Statuttene for Mellomkirkelig råd og Statuttene for Samisk kirkeråd § 6 endres på samme måte som Regler for valg av Kirkeråd, slik at det kommer tydelig fram hvilken prosedyre som skal følges ved ledervalg midt i perioden. Dette er også i tråd med tidligere praksis.

Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd skal avgi innstilling om endringsforslagene før Kirkemøtet treffer endringsvedtak, jf. statuttene for begge råd § 9.

b. Endringer i Kirkemøtets forretningsorden

Deltakelse på Kirkemøtet for representanter fra kirker som Den norske kirke har kirkefelleskap med

Den norske kirke har inngått avtaler med/har kirkefelleskap med følgende kirker:

- Metodistkirken i Norge (avtalen "Nådens fellesskap"),
- De anglikanske kirkene i Porvoo-fellesskapet,
- Leuenberg kirkefelleskap,
- Frikirken (Dnk har ingen formell avtale med Frikirken, mens siden 60-tallet har de to kirkene gjensidig godkjent hverandres ordinasjon til prestedtjeneste. Dessuten er Frikirken assosiert medlem i LVF),
- kirkene i LVF, herunder nordiske søsterkirker.

Representanter fra flere av disse kirkene har vært invitert til Kirkemøtets åpning. Spørsmålet som har reist seg, er om disse representantene bør få en noe annen status enn alle de øvrige ca. 40 gjestene som er til stede under åpningen av Kirkemøtet. Det bør også tas stilling til om det bør synliggjøres i Kirkemøtets forretningsorden at disse skal inviteres, og eventuelt hvilke rettigheter de skal ha under møtet, for eksempel med hensyn til talerett og adgang til komitearbeidet (se nedenfor om talerett).

Kirkerådet mener en regelfesting av at disse kirkene skal inviteres til Kirkemøtet, som Den norske kirkes øverste, representative organ, er et naturlig og hensiktsmessig skritt for å synliggjøre de båndene som er knyttet mellom Den norske kirke og de nevnte kirkesamfunnene. Det kan også bidra til å utvikle og utvide samarbeidet mellom kirkene. Kirkemøtet ba i forbindelse med godkjenningen av både Porvoo-avtalen (KM 12/94), avtalen med Metodistkirken i Norge ("Nådens fellesskap", KM 10/95) og undertegningen av

”Leuenberg-konkordien” (KM 11/99) om at Mellomkirkelig råd og Kirkerådet arbeidet videre med ordningsmessige konsekvenser av de ulike avtalene.

Den norske kirke har, som listen ovenfor viser, kirkefellesskap med svært mange kirker. Med begrepet ”kirkefellesskap” forstår en i utgangspunktet alter- og prekestolfellesskap, men grunnlaget for og det nærmere innholdet i den relasjonen Dnk har med de enkelte kirkene, varierer i betydelig fra. Relasjonen mellom Metodistkirken i Norge og Dnk har for eksempel vært omtalt som et ”utvidet kirkefellesskap”. Det oppstår derfor spørsmål om hvordan kretsen som kan inviteres skal avgrenses på en hensiktsmessig måte i en bestemmelse i Kirkemøtets forretningsorden.

Uttrykksmåten ”kirker som Den norske kirke har kirkefellesskap med” vil isolert sett favne for vidt. Kirkerådet går derfor inn for at ordlyden i bestemmelsen bør bruke begrepet ”kirkefellesskap” som primært avgrenskningskriterium, men at Kirkerådet, etter forslag fra Mellomkirkelig råd, får myndighet til å bestemme fra Kirkemøte til Kirkemøte hvilke kirker som konkret skal inviteres. Det kan være ulike omstendigheter som tilsier at ett eller flere kirkesamfunn inviteres et bestemt år. En annen mulighet er å legge opp til et slags fast rotasjonssystem. De to framgangsmåtene kan selvfølgelig også kombineres. Enkelte kirker bør inviteres hvert år. Det vil være Mellomkirkelig råd som får et hovedansvar for å etablere en god praksis. Den praksis som hittil har vært fulgt, vil være et godt utgangspunkt i så måte.

Kirkerådet foreslår derfor at det i Kirkemøtets forretningsorden § 1-2 bestemmes at representanter for kirker som Den norske kirke har kirkefellesskap med inviteres til å overvære Kirkemøtet. Det presiseres at representantene også har adgang til komitemøtene. Kirkerådet avgjør etter forslag fra Mellomkirkelig råd hvilke kirker som inviteres det enkelte år.

Mellomkirkelig råd bes uttale seg om det foreliggende forslag på dette punktet.

Representasjon fra Ungdommens kirkemøte i Kirkemøtet

Konferansen Ung i Kirken 2000 ble arrangert av Kirkerådets Nemnd for ungdomsspørsmål i september 2000. Konferansen foreslo at Ungdommens kirkemøte burde kunne utnevne to delegater til Kirkemøtet.

Forslaget tok utgangspunkt i at det er en selvfølgelighet at minst en ung fra hvert bispedømme bør være medlem av Kirkemøtet, og at dette primært bør skje ved at det velges unge inn i bispedømmerådene. Regler for valg av bispedømmeråd inneholder visse bestemmelser som skal legge til rette for at unge velges inn i bispedømmerådene. Komiteen for nominasjon og valg av leke medlemmer og komiteen for nominasjon og valg av lek kirkelig tilsatt til bispedømmerådet ”skal ... sørge for at listen inneholder kandidater under 30 år”, mens komiteen for nominasjon og valg av prest ”om mulig [skal] sørge for at listen inneholder yngre kandidater”. I det sittende Kirkemøtet er det imidlertid svært få delegater under 30 år. Når det viser seg at de ordinære valgreglene i praksis ikke sikrer en tilstrekkelig sterk ungdomsrepresentasjon på Kirkemøtet, mente konferansen at det også bør vurderes andre måter å få sikret unges representasjon på. Direkte representasjon fra Ungdommens kirkemøte er en aktuell vei å gå.

Konferansen ønsket videre at Ungdommens kirkemøte tidsmessig blir lagt i forkant av Kirkemøtet, slik at det legges til rette for en mer direkte påvirkning. Dette ble fulgt opp i 2001, og Ungdommens kirkemøte ble avholdt 21.-24. juni 2001.

Dersom det er ønskelig at Ungdommens kirkemøte skal kunne utnevne delegater til Kirkemøtet med fulle rettigheter, må kirkeloven endres (se kirkeloven § 24, jf. § 23).

En kan også på andre måter legge til rette for at unge blir hørt i Kirkemøtet. En må fortsatt arbeide bevisst for å få unge inn i bispedømmerådene, både som representanter og som vararepresentanter. Disse problemstillingene bør også tas opp i den evalueringen av Kirkemøtets funksjonsmåte som Kirkerådet legger opp til å gjennomføre i etterkant av Kirkemøtet 2001 (se nedenfor).

Kirkerådet har i denne omgang gått inn for å invitere inntil fire representanter for Ungdommens kirkemøte til å overvære Kirkemøtet, inkludert komitemøtene. Disse vil, som andre som ikke er medlemmer av møtet, kunne innvilges talerett i plenum etter forslag fra dirigentskapet (se nedenfor). Det anbefales at Kirkemøtet fatter vedtak om at en slik ordning nedfelles i Kirkemøtets forretningsorden.

Kirkerådet har lagt opp til at ordningen gjennomføres med virkning fra og med Kirkemøtet 2001. Ungdommens kirkemøte 2001 valgte derfor tre representanter som allerede er invitert av Kirkerådet til å overvære Kirkemøtet 2001. I tillegg velger Nemnd for ungdomsspørsmål en representant internt i nemnda som skal inviteres.

Talerett i plenum og komiteer for organisasjoner og personer som ikke er medlemmer av Kirkemøtet

I Kirkemøtets forretningsorden § 3-3 sjette ledd er det bestemt at Kirkemøtet "kan innvilge talerett til personer som ikke er medlemmer av møtet, etter forslag fra dirigenten". Denne bestemmelsen er tidligere benyttet til å gi talerett til blant andre representanter for andre kirkesamfunn og organisasjoner.

I forretningsordenen er det også etablert en særlig ordning med talerett for en representant for Sjømannsmisjonen/Norsk kirke i utlandet og en for det døvekirkelige arbeidet i saker som angår deres egen virksomhet, jf. § 1-2 fjerde ledd.

Når det foreslås at det nedfelles i Kirkemøtets forretningsorden at representanter fra kirker som Dnk har kirkefelleskap med og fra Ungdommens kirkemøte skal inviteres til å overvære møtet, bør det tas stilling til hvilken form for talerett disse gjestene skal ha.

En kunne tenke seg at disse i forretningsordenen ble gitt talerett i "saker som angår egen virksomhet", på samme måte som Sjømannsmisjonen/Norsk kirke i utlandet og det døvekirkelige arbeidet. Det kan imidlertid mange ganger være vanskelig å avgrense hvilke saker dette vil gjelde, for eksempel vil svært mange saker kunne hevdes å angå Ungdommens kirkemøte. Erfaring har dessuten vist at det både i komitemøtene og i plenum er knapt med tid på et kirkemøte.

Kirkerådet går derfor i denne omgang inn for at taleretten til representanter fra kirker som Dnk har kirkefelleskap med, representanter for Ungdommens kirkemøte, organisasjoner Dnk

har nært samarbeid med og andre personer som ikke er medlemmer av møtet bør reguleres felles gjennom den eksisterende bestemmelsen i § 3-3 sjette ledd. Uttrykket "personer som ikke er medlemmer av møtet" vil også omfatte personer som representerer kirkesamfunn og organisasjoner. I forkant av Kirkemøtet og under arbeidet med sakslisten, bør sekretariatet i samråd med dirigentskapet og berørte personer kunne avklare hvordan taleretten konkret skal praktiseres på et Kirkemøte. Det er naturlig at møtet etter forslag fra dirigentskapet kan innvilge talerett først og fremst i saker som angår egen virksomhet, jf. formuleringen foran. På den ene siden er denne retten altså ikke ubetinget, men på den andre siden er den heller ikke formelt saklig begrenset til å gjelde spørsmål som direkte angår organisasjonens mv. virksomhet. Vurderingen er konkret, der tidsrammer og graden av nærhet til egen virksomhet er sentrale momenter. En har gode erfaringer med denne måten å arbeide på, og en bør kunne bygge videre på den etablerte praksisen. Kirkemøtet har sluttet seg til dirigentskapets forslag i disse sakene på tidligere møter. Det kan være grunn til å framheve at taleretten i komiteene er viktig i praksis, og at det kan være hensiktsmessig at debattene primært skjer der. Da kan disse representantenes synspunkter eventuelt også reflekteres i komiteens merknader til plenum.

Denne drøftelsen av taleretten fører videre til at en også bør vurdere om bestemmelsen i § 3-3 sjette ledd også dekker det behov en har for å hjemle talerett i plenum til Sjømannsmisjonen/Norsk kirke i utlandet og det døvekirkelige arbeidet. Kirkerådet vil ikke allerede nå foreslå endringer i bestemmelsen i forretningsordenen § 1-2 som regulerer disse organisasjonenes talerett.

Når det gjelder talerett i komitemøtene, vil det være opp til komiteen selv å vurdere hvilke talerettigheter personer som ikke er ordinære komitemedlemmer skal ha, se forretningsordenen § 5-4. Dette har hittil i hovedsak fungert tilfredsstillende for begge partene, og eventuelle uklarheter har vært drøftet med de inviterte personene, dirigentskapet og direktør i Kirkerådet. Hensikten er å gi andre enn komitemedlemmene anledning til å komme med synspunkter, samtidig som det ikke må gå utover komiteens arbeid.

En nærmere utredning av hvordan talerett i plenum og komiteer skal reguleres og praktiseres for personer som ikke er medlemmer av Kirkemøtet, vil naturlig inngå som et ledd i den gjennomgangen av Kirkemøtets funksjonsmåte som skal foretas (se nedenfor).

Frist for anmeldelse av saker til Kirkemøtet

Det er bestemt i Kirkemøtets forretningsorden § 2-2 første ledd at saker som ønskes behandlet, må anmeldes til Kirkerådet senest 10 uker før møtet. Denne tiden er ansett nødvendig for å få forberedt sakene for Kirkerådet. Det er Kirkerådet som vedtar hvilke saker som skal fremmes for Kirkemøtet. Det har vist seg at 10-ukersfristen kan være for kort til å få behandlet sakene på en forsvarlig måte. Kirkemøtets forretningsorden fastsetter også at kirkemøtets medlemmer skal motta innkalling med saksliste og saksdokumenter senest 5 uker før møtet. For å få ferdigbehandlet og tilrettelagt for utsendelse av saker til Kirkemøtet etter Kirkerådets behandling, trenger sekretariatet minimum 2 uker. Det betyr at det gjenstår 3 uker til å forberede nyanmeldte saker og få dem behandlet i Kirkerådet.

For at sekretariatet skal ha mulighet til å forberede saker som anmeldes på en forsvarlig måte til samme års Kirkemøte, anbefales det at forretningsordenen § 2-2 endres slik at fristen for anmeldelse av saker blir 14 uker.

Evaluering av Kirkemøtets funksjonsmåte

Evalueringene som ble gjennomført etter Kirkemøtet 2000, synliggjorde et behov for i større bredde å se nærmere på hvordan Kirkemøtet fungerer. Kirkerådet har fattet vedtak om at det skal foretas en gjennomgang av Kirkemøtets funksjonsmåte. Både medlemmer av Kirkemøtet og Kirkemøtets sekretariat bør delta i arbeidet. Resultatet av gjennomgangen, med forslag til endringer, skal legges fram i Kirkerådets møte i mai 2002.

c. Fastsetting av tidspunkt for Kirkemøtet – delegasjon av myndighet fra Kirkemøtet til Kirkerådet

Etter Kirkemøtets forretningsorden § 1-1 første punktum er det Kirkemøtet som fastsetter *tidspunkt* for Kirkemøtet de to neste år, etter forslag fra Kirkerådet. Dermed har Kirkemøtet denne saken til behandling hvert år. Fastsettelse av *sted* for Kirkemøtet er lagt til Kirkerådet, men Kirkerådet vedtok under sak 6/01 å delegere denne myndigheten til direktøren.

Kirkerådet legger her fram forslag om å delegere fastsettelsen av tidspunkt for Kirkemøtet til Kirkerådet. Det er særlig to grunner til dette. For det første bør Kirkemøtet slippe å bruke tid på en sak som er så kurant som denne. For det andre møtes Kirkerådet oftere enn Kirkemøtet, og sekretariatet vil lettere kunne justere tidspunktet noe, for eksempel i forhold til tilgjengelighet ved hoteller eller andre konkrete forhold.

Forretningsordenen sier at Kirkemøtet bør finne sted på noenlunde samme tid hvert år. En har helt siden det første møtet i 1984 med gode erfaringer lagt Kirkemøtet til november. Mange forhold er tatt hensyn til, og andre mulige tidspunkter er drøftet gjennom årene, men tidspunktet er forblitt uforandret. Tidspunktet kan problematiseres særlig ut fra to forhold: Betydningen av og virkningen av Kirkemøtets behandling av statsbudsjettet kan bli svekket på grunn av tidspunktet for budsjettforhandlingene i Stortinget, og det har i flere tilfeller vært vanskelig å få Kirkemøte-saker som krever behandling i Bispemøtet fram for Kirkerådets siste møte før Kirkemøtet.

Dersom Kirkerådet etter en eventuell delegasjon skulle ønske å endre betydelig på tidspunktet for Kirkemøtet i forhold til den praksis som så langt har vært fulgt, vil det være naturlig å be om Kirkemøtets syn på dette.

Kirkerådet foreslår at Kirkemøtets myndighet til å fastsette tidspunkt for de to neste årene delegeres til Kirkerådet.

Dersom Kirkemøtet ikke vedtar å delegere myndigheten til Kirkerådet, må Kirkemøtet i høst fastsette tidspunkt for Kirkemøtet 2003.

SAK: Kirkemøtets økumeniske gjester, notat på grunnlag av møte mellom GKR, TT og OST
26.06.01
Notatet sendes: GKR, TT
Kopi: SU og LJD

Økumeniske gjester

Representanter for kirker:

De kirker vi har kirkefelleskap med gjennom økumeniske avtaler, som bestemt av Kirkerådet i mai, inviteres til Kirkemøtet (KM):

- Metodistkirken i Norge
- Den Evangelisk Lutherske Frikirke
- Nordiske søsterkirker - folkekirkene
- De anglikanske kirkene i Porvoo
- Leuenberg kirkefelleskap

Andre gjester:

- Den norske kirkes representanter i de styrende organer for de økumeniske organisasjoners som vi er medlem av KV/KEK/NØR/LVF (NKR – se den andre gjestelisten)
- Representant for Samarbeidsrådet for tros og livssynssamfunn
- Gjestene presenteres under KMs åpningsmøte.
- Det gis anledning til to hilsener fra kirker vi har avtale med under åpningsmøtet. Den ene fra en luthersk søsterkirke, den andre fra et annet kirkesamfunn. Det utarbeides en turnus for disse hilsenene slik at det sammen med invitasjonen til å delta i Kirkemøtet gjøres oppmerksom på muligheten for å bringe en hilsen. Det er også mulig å bringe hilsener i forbindelse med plenumsamlingene i KM.
- Til vanlig har Trevor Park representert de anglikanske kirkene innenfor Porvoo-fellesskapet. Dette bør fortsette. Det bør allikevel vurderes å invitere en representant fra Church of England til ett av de kommende KM. Dette kan sees i sammenheng med saker som skal opp på det enkelte KM.
- De økumeniske organisasjoner som vi er medlem av orienteres om at våre styrerepresentanter inviteres til KM, også som representanter for organisasjonene. I tillegg bør det hvert år vurderes om andre representanter for de økumeniske organisasjoner skal inviteres til KM, særlig i forhold til saker som skal behandles i KM (eks. 2002 – strategiplan for ti-året mot vold)

Hvilke rettigheter

- KMs dirigentskap kan iflg. Forretningsorden gi talerett til andre enn KMs medlemmer. Dette forstås dithen at representanter for de kirker vi har kirkefelleskap med og de organisasjoner som er representert kan gis talerett.
- De økumeniske gjester og Dnks representanter i økumeniske organisasjoner styrende organer informeres om at det vil være mulig å møte i komiteer, primært i komiteen som arbeider med økumeniske spørsmål, men også andre komiteer kan være aktuelle. Dette avklares med den enkelte komite.
- Det legges til rette for tolketjeneste - til/fra engelsk (Til dette kan vi utfordre Changemaker og andre)
- Økumeniske gjester som blir med større deler av KM gis fast plass i plenumsalen.

Invitasjoner

- De økumeniske gjestene inviteres, som alle andre gjester, primært til Kirkemøtets åpningsarrangementer, dvs. åpningsgudstjenesten, åpningsmøte med konstituering og taler/hilsener, middag og hovedforedrag. De økumeniske gjestene gis i tillegg orientering om anledningen til også å delta ved alle åpne arrangementer, samt muligheten for å være til stede i komiteenes møter. Det er den enkelte komite som avgjør om gjester kan inviteres til å delta i komiteens møter.
- Invitasjoner til Kirkemøtets gjester sendes i løpet av mai måned. Umiddelbart etter Kirkerådets septembermøte, da sakliste og program for Kirkemøtet er endelig bestemt, sendes programskissen for Kirkemøtet og saklisten. Samtidig gjøres det kjent hvor sakene finnes på nettet.
- De økumeniske gjestene blir gjort kjent med at det kan reserveres plass for dem på det hotell Kirkemøtets deltakere bor.
- Invitasjonene underskrives av direktør og ass. direktør.

Program for gjester

- MKRs generalsekretær har et særskilt ansvar for de økumeniske gjester. I tillegg bør de Kirkemøtedeltakere som sitter i MKR få et ansvar for å følge opp gjester.
- KMs deltakere bør oppfordres til å samtale med gjestene.
- Det arrangeres et informasjonsmøte for utenlandske gjester i løpet av KM. Her bør direktør/gen.sekr. være tilstede
- For noen av de utenlandske gjestene kan det være aktuelt med annet program utenom KM, eks. menighetsbesøk eller besøk til politiske og kirkelige myndigheter

Økonomi

Utenlandske gjester må selv betale alle utgifter i forbindelse med KM.